

Distribuirea bunurilor către creditori în contul creanței în procedura insolvenței

Distribution of assets to creditors on account of the claim in insolvency proceedings

Conf. univ. dr. **Daniela MOȚIU***
Universitatea de Vest din Timișoara
Facultatea de Drept
Centrul pentru Dreptul Afacerilor Timișoara

Abstract

In insolvency proceedings, the debtor's obligations, as set out in the table of claims, may be extinguished either by payment or by other means, such as by compensation or distributing the debtor's assets on account of claims held by creditors.

The legislator provided the possibility to cover the creditors' claims in the insolvency procedure by giving in payment, as a way of applying the reorganization plan, according to art. 133 para. (5) lit. E from Law no. 85/2014, or by distributing the debtor's assets on account of the claims they hold against the debtor, according to art. 175 para. (3) of Law no. 85/2014.

The distribution of assets to creditors on account of the claim is a way of enforcing the payment of the claim by the debtor by which he transfers ownership of his assets to the creditor, extinguishing all or part of the claim, along with all its guarantees and accessories.

Keywords: *insolvency; claim; give in payment; reorganization; bankruptcy.*

Rezumat

În procedura insolvenței, obligațiile debitorului, așa cum sunt cuprinse în tabelul de creanțe, se pot stinge fie prin plată, fie prin alte mijloace ca, de exemplu, prin compensare sau prin distribuirea bunurilor debitorului în contul creanțelor deținute de creditori.

Legiuitorul a prevăzut posibilitatea acoperirii creanțelor creditorilor în procedura insolvenței prin darea în plată, ca modalitate de aplicare a planului de reorganizare, conform art. 133 alin. (5) lit. E din Legea nr. 85/2014, sau prin distribuirea bunurilor debitorului în contul creanțelor pe care aceștia le dețin împotriva debitorului, potrivit art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014.

---

* dana.motiu@e-uvt.ro

Distribuirea bunurilor către creditori în contul creanței reprezintă o modalitate de executare a plății creanței de către debitor prin care acesta transferă către creditor dreptul de proprietate asupra bunurilor sale, stingând în tot sau în parte creanța, împreună cu toate garanțiile și accesoriile sale.

Cuvinte-cheie: insolvență, creanță, dare în plată, reorganizare, faliment

1. Preliminarii. Identificată adeseori cu paradigma augurală a eșecului, insolvența rămâne o procedură specială seducătoare nu numai prin caracterul sacrificial emanat, ci și prin diversitatea mijloacelor de acțiune puse la dispoziția celor implicați în vederea satisfacerii intereselor lor, cu referire la posibilitatea completării dispozițiilor legii care o guvernează cu cele ale dreptului civil și de procedură civilă, în măsura compatibilității acestora.

Orice procedură de insolvență urmărește îndeplinirea finalității instituită prin art. 2 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență¹. Acoperirea pasivului debitorului presupune prefacerea oricărei datorii a acestuia în bani, chestiune materializată în cuprinsul tabelelor de creanță întocmite în procedură. Este cert că momentul deschiderii procedurii îl „prinde” sau „surprinde” pe debitor în lipsa lichidităților necesare acoperirii creanțelor, motiv pentru care principalul mijloc de satisfacere a creanțelor creditorilor rămân activele patrimoniale ale acestuia.

Având în vedere că tabelul de creanțe al debitorului reprezintă expresia numerică defalcată pe categorii a datoriilor sale, iar acoperirea acestor datorii se realizează prin distribuirea sumelor de bani obținute prin valorificarea bunurilor identificate în patrimoniul debitorului, conchidem că finalitatea procedurii de insolvență este atinsă atunci când intervine plata datoriilor debitorului înscrise în tabelul de creanțe. Din perspectiva creditorilor, doar plata integrală a datoriilor echivalează cu succesul procedurii, pe când plata parțială a acestor datorii este urmată, adeseori, doar de închiderea procedurii și radierea debitorului din registrul în care este înmatriculat.

În procedura insolvenței, obligațiile debitorului inventariate în tabelul de creanțe se pot stinge fie prin plată, fie prin alte mijloace, ca de exemplu, prin compensare sau prin distribuirea bunurilor debitorului în contul creanței deținute de creditori. Legiuitorul insolvenței a prevăzut posibilitatea acoperirii creanțelor creditorilor prin darea în plată identificată ca modalitate de aplicare a planului de reorganizare, prin art. 133 alin. (5) lit. E), sau distribuirea bunurilor² debitorului în contul creanțelor pe care aceștia le dețin împotriva averii debitorului, prin art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014. Remarcăm inconsecvența legiuitorului cu privire la însăși conceptul utilizat, deși efectele juridice sunt aceleași, considerent pentru care apreciem că cele două noțiuni sunt similare.

---

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 466 din 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

² În cuprinsul prezentei lucrări, referirea la bunurile debitorului implică și singularul noțiunii („bunul debitorului”).

2. Distribuirea bunurilor către creditori în contul creanței – noțiune și condiții de legalitate. Darea în plată a fost definită în literatura juridică ca fiind „acel contract și totodată mijloc de stingere a obligațiilor care constă în acceptarea de către creditor, la propunerea debitorului, de a primi o altă prestație în locul celei pe care debitorul era obligat inițial să o execute”³.

Existența dării în plată se deduce din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 1492 alin. (1) Cod civil, care reglementează dreptul creditorului de a refuza orice altă prestație oferită de către debitor dacă nu este cea datorată, indiferent de valoarea prestației oferite. Juridic vorbind, darea în plată se transpune într-un act de dispoziție, prin intermediul căruia debitorul urmărește plata parțială sau în întregime a datoriei sale față de creditor.

Încheierea contractului de dare în plată are caracter subsidiar, deoarece se grefează pe existența unei obligații preexistente a debitorului. Darea în plată se înfățișează astfel ca un contract prin care părțile convin ca plata prestației vechi datorată de debitor să se realizeze printr-o nouă prestație, a cărei valabilitate este condiționată de executarea concomitentă a două plăți: plata obligației vechi și a celei noi, asumată prin chiar contractul de dare în plată. Această executare concomitentă face imposibilă afectarea contractului de dare în plată de modalitatea termenului sau a condiției.

Deși Legea nr. 85/2014 utilizează și noțiunea de distribuire a bunurilor debitorului în contul creanțelor pe care aceștia le dețin împotriva averii debitorului, alături de noțiunea de dare în plată, consacrată în dreptul comun, totuși finalitatea distribuirii bunurilor către creditori în contul creanței, reglementată de art. 175 alin. (3), este aceeași.

Ca noțiune, distribuirea bunurilor către creditori în contul creanței reprezintă o modalitate de executare a plății creanței de către debitor prin care acesta transferă în patrimoniul creditorului dreptul de proprietate asupra bunurilor sale, determinând stingerea în tot sau în parte a creanței, împreună cu toate garanțiile și accesoriile sale.

Efectul principal al distribuirii bunurilor către creditori în contul creanței în procedura insolvenței constă în instituirea unei proceduri simplificate de adjudecare a bunurilor în contul creanței creditorului, având natura juridică a dării în plată reglementată de art. 1492 alin. (1) Cod civil. Distribuirea bunurilor către creditori în contul creanței se realizează printr-un contract de dare în plată încheiat între debitor, prin reprezentantul său legal, și creditor, având un obiect complex: strămutarea dreptului de proprietate asupra bunului din patrimoniul debitorului în cel al creditorului și stingerea integrală sau parțială a dreptului de creanță al creditorului față de debitor.

În procedura insolvenței, contractul de dare în plată trebuie să îndeplinească aceleași condiții de legalitate ca și în dreptul comun: a) acceptarea înlocuirii prestației inițiale de către creditor trebuie să fie concomitentă cu plata; b) între prestația datorată și noua prestație, obiect al contractului de dare în plată, trebuie să existe o echivalență valorică relativă; c) contractul de dare în plată trebuie să întrunească toate condițiile de fond și de formă prevăzute de lege pentru nașterea sa valabilă.

---

³ L. Pop, I. F. Popa, S. I. Vidu, *Tratat elementar de drept civil. Obligațiile*, Editura Universul Juridic, 2012, p. 741

Caracterul obligatoriu al consimțământului creditorului la încheierea contractului de dare în plată este prezent nu numai ca și condiție de validitate la încheierea oricărui contract, în temeiul art. 1179 alin. (1) pct. 2 Cod civil, ci privește și necesitatea exprimării în mod clar și fără echivoc a voinței creditorului de a primi o nouă prestație în locul celei datorate, concomitent cu plata prestației noi. Tocmai această „concomitență” face posibilă nașterea contractului de dare în plată. Exprimarea consimțământului creditorului, anterior executării plății noii prestații, dă naștere unui contract de novație prin schimbare de obiect⁴.

În acest sens, în practica judiciară⁵, s-a reținut în mod greșit în opinia noastră că „darea în plată este o novație prin schimbarea obiectului obligației, care nu mai este plătită în natură, ci printr-un alt bun sau o altă prestație echivalente, conform înțelegerii părților”.

3. Particularitățile distribuirii bunurilor către creditori în contul creanței în procedura insolvenței. În procedura insolvenței, prin distribuirea bunurilor debitorului către creditori în contul creanțelor pe care le dețin împotriva averii debitorului, părțile încheie, în fapt, un contract de dare în plată, cu aplicarea dispozițiilor art. 1492 din Codul civil.

Art. 175 alin. (3) constituie o exemplificare făcută de legiuitor în privința completării prevederilor Legii nr. 85/2014 cu cele ale Codului civil, datorită compatibilității acestora. Norma specială se completează cu norma generală. Cu toate acestea, putem remarca anumite particularități referitoare la încheierea acestui contract, determinate de reglementarea legală cadru în limitele căruia se perfecționează, care nu se regăsesc în dreptul comun.

3.1. Momentul în care poate avea loc încheierea contractului de dare în plată. Legea nr. 85/2014 instituie două ipoteze care privesc darea în plată, ambele reglementate în Titlul II, Cap. I, respectiv:

(i) în cadrul art. 133 alin. (5) lit. E, în ceea ce privește măsurile prevăzute în planul de reorganizare, text integrat în Secțiunea a 6-a, intitulată „Reorganizarea” și

(ii) art. 175 alin. (3), în ceea ce privește posibilitatea distribuirii bunurilor proprietatea debitorului către creditori în contul creanțelor pe care le dețin împotriva averii debitorului, text integrat în Secțiunea a 9-a, intitulată „Închiderea procedurii”.

În perioada de observație nu este posibilă încheierea contractului de dare în plată, chiar dacă condițiile de validitate ale acestuia reglementate de Codul civil ar fi îndeplinite. Potrivit art. 5 pct. 42 din Legea nr. 85/2014, perioada de observație este „perioada cuprinsă între data deschiderii procedurii insolvenței și data confirmării planului de reorganizare sau, după caz, a intrării în faliment”. Or, în timpul perioadei de observație, până la întocmirea tabelului preliminar de creanțe, adunarea creditorilor nu se poate constitui în mod legal, iar ulterior acestui moment, până la data confirmării planului de reorganizare sau, după caz, a intrării

---

⁴ Contractul de dare în plată și cel de novație prin schimbare de obiect se deosebesc tocmai prin momentul acceptării de către creditor a înlocuirii prestației datorate cu o prestație nouă.

⁵ Tribunalul Specializat Cluj, Sentința nr. 1135/11.09.2020, Dosar nr. 358/1285/2016/a13, <https://sintact.ro/#/jurisprudence/534534565/1/incheiere-nr-1135-2020-din-11-sept-2020-tribunalul-comerci-al-cluj-contestare-raport-si-plan>

în faliment, destinul procedurii de insolvență nu se cunoaște cu certitudine, toți creditorii înscrisi în tabelul de creanțe fiind necesar să beneficieze de un tratament egal, iar șansa debitorului la reorganizare trebuind să fie una reală.

În acest sens, în practica judiciară⁶ s-a decis că, chiar dacă „prevederile Legii nr. 85/2014 se completează, în măsura compatibilității, cu cele ale Codului civil și ale Codului de procedură civilă, această completare trebuie să fie în acord cu principiile legii speciale și cu prevederile acesteia. Astfel, unul dintre principiile prevăzute de Legea nr. 85/2014 este asigurarea unui tratament egal al creditorilor de același rang, conform art. 5 pct. 4, precum și asigurarea unui grad ridicat de transparență și previzibilitate în procedură, conform art. 5 pct. 5. Societatea debitoare se află în perioada de observație, nefiind nici în reorganizare și nici în faliment, astfel încât nu se poate trece la lichidarea bunurilor cu privire la care aceasta deține calitatea de proprietar, chiar dacă această operațiune s-ar face în contul creanței aparținând unui creditor înscris la masa credală. Mai mult, darea în plată a bunurilor ar putea periclita și șansele de reorganizare ale debitoarei, în situația în care s-ar depune un plan de reorganizare”.

În aceste condiții, considerăm că va fi admisibilă contestația împotriva măsurii administratorului judiciar de a convoca adunarea creditorilor având ca ordine de zi aprobarea cererii creditorului care beneficiază de o cauză de preferință de dare în plată a imobilului până la concurența valorii creanței înscrisă în tabelul preliminar de creanțe, precum și contestația împotriva hotărârii adunării creditorilor prin care s-ar aproba cererea acestui creditor, dacă debitorul se află în perioada de observație.

În același sens, în practica judiciară⁷, s-a decis că, în perioada de observație, nefiind întocmit tabelul definitiv de creanțe, singura reglementare cuprinsă în legea insolvenței care permite valorificarea bunurilor aflate în garanția unui creditor este cea prevăzută de art. 78 din Legea nr. 85/2014, în afară de cea prevăzută la art. 154 și următoarele din capitolul „Efectele lichidării”. Aceste proceduri de lichidare a patrimoniului debitoarei nu pot fi ocolite prin adoptarea unei hotărâri de către adunarea creditorilor, întrucât sunt reglementate prin norme imperative, de la care nu se poate deroga. Ridicarea suspendării și valorificarea de către creditorul garantat a garanției este atribuția exclusivă a judecătorului-sindic, astfel că o hotărâre a creditorilor care nu o respectă va fi afectată de nulitate”.

În perioada de reorganizare a debitorului, aplicabilitatea dării în plată este supusă condiției ca planul de reorganizare, confirmat de judecătorul-sindic, să conțină o astfel de modalitate de plată a creanței debitorului și sub „condiția prealabilă a acordului scris al creditorilor cu privire la această modalitate de stingere a creanței lor”⁸. Simpla elaborare a planului de reorganizare, cu specificarea măsurii pentru punerea sa în aplicare constând în darea în plată, pornește de la inventarul bunurilor aflate în averea debitorului și de la sondarea opiniei creditorilor în vederea exprimării consimțământului lor, certificat ulterior

---

⁶ Tribunalul București, secția a VII-a civilă, sentința civilă nr. 177/21.01.2021, dosar nr. 12341/3/2020, <https://www.ilegis.ro/spete/spete/act/id/283550>.

⁷ Tribunalul Timiș, secția a II-a civilă, Sentința civilă nr. 1541/19.12.2018, dosar nr. 7038/30/2015, nepublicată.

⁸ Conform art. 133 alin. (5) lit. E), teza finală, din Legea nr. 85/2014.

prin votul creditorilor și prin sentința judecătorului-sindic de conformare a planului, cu privire la stingerea creanței lor prin modalitatea dării în plată. În absența consimțământului creditorului de a accepta o altă prestație decât cea datorată, exprimat în scris în cuprinsul planului de reorganizare, nu va putea interveni darea în plată.

Interesul încheierii contractului de dare în plată în perioada de reorganizare poate consta în „înlăturarea” totală/parțială a unui creditor din tabel prin plata creanței sale, obținerea unei alte majorități în adunarea creditorilor etc.

Contractul de dare în plată se va încheia după confirmarea planului de către judecătorul-sindic, moment la care are loc și efectuarea plății de către debitor.

În situația în care, ulterior, se dispune intrarea în faliment de către judecătorul-sindic pe motiv că debitorul nu se conformează planului sau se acumulează noi datorii către creditorii din cadrul procedurii de insolvență, în temeiul art. 143 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, efectele juridice produse prin încheierea contractului de dare în plată rămân câștigate părților. Astfel, creditorul pentru care a intervenit darea în plată își va menține calitatea de creditor înscris în tabelul definitiv consolidat de creanțe doar în ipoteza în care valoarea bunului stabilită prin raportul de evaluare este mai mică decât creanța cu care a fost înscris în tabelul definitiv de creanțe, prin raportare la eventualele modificări ale cuantumului creanței sale consimțită prin planul de reorganizare, și în orice caz doar pentru eventuala diferență de creanță. În toate cazurile, diferența de creanță va conferi creditorului beneficiar al dării în plată calitatea de creditor chirografar.

Soluția menționată anterior se impune în lumina prevederilor art. 5 pct. 68 din Legea nr. 85/2014, unde se arată că în tabelul definitiv consolidat de creanțe se vor înscrie „totalitatea creanțelor ce figurează ca admise în tabelul definitiv de creanțe, cele din tabelul suplimentar necontestate, cele rezultate în urma soluționării contestațiilor la tabelul suplimentar, din care se vor deduce sumele achitate pe parcursul derulării planului de reorganizare”. Or, darea în plată reprezintă o modalitate de achitare a creanței pe parcursul planului de reorganizare.

În plus, devin aplicabile dispozițiile art. 49 alin. (4), prima și a doua teză din Legea nr. 85/2014, conform cărora „în cazurile privind creditorii ale căror creanțe au fost stinse total sau parțial se va proceda la o modificare corespunzătoare a tabelului de creanțe, după caz. Odată cu convocatorul adunării creditorilor se va publica și tabelul de creditori actualizat cu sumele stinse în timpul procedurii”.

În același timp, potrivit art. 150 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, „creditorii nu sunt obligați să restituie sumele încasate în cursul reorganizării”. Suma încasată de creditor, exprimată prin plata constând în bunul preluat cu titlu de proprietate în contul creanței sale, prin intermediul contractului de dare în plată, rămâne câștigată acestuia. Actele juridice permise prin planul de reorganizare sunt prezumate ca fiind valabile încheiate.

În vederea propunerii unui plan de reorganizare este necesară definitivarea tabelului de creanțe al debitorului pentru identificarea categoriilor de creanțe și stabilirii componenței numerice a acestora, aceste din urmă operațiuni impunându-se a se definitiva încă de la momentul elaborării planului de reorganizare. În cadrul ședinței adunării creditorilor,

ulterior confirmării planului de reorganizare și până la deschiderea procedurii de faliment, condițiile de cvorum necesare pentru adoptarea hotărârilor se stabilesc potrivit cuantumului cuprins în programul de plăți, parte integrantă din planul de reorganizare, modificat în urma stingerii creanțelor achitate în plan, conform art. 49 alin. (2) lit. c) coroborat cu art. 133 alin. (2) din Legea nr. 85/2014.

În situația în care facem vorbire de posibilitatea distribuirii bunurilor proprietatea debitorului către creditori în contul creanțelor pe care le dețin împotriva averii debitorului, debitorul se găsește în *procedura simplificată de faliment sau în procedura generală de faliment*, operațiunea în sine fiind reglementată în Secțiunea a 9-a, intitulată „Închiderii procedurii”.

În acest caz, pentru încheierea contractului de dare în plată, este necesară definitivarea tabelului consolidat de creanțe al debitorului, care cuprinde totalitatea creanțelor care figurează ca admise în tabelul definitiv de creanțe și cele din tabelul suplimentar necontestate, precum și cele rezultate în urma soluționării contestațiilor la tabelul suplimentar.

S-ar putea obiecta soluției de mai sus faptul că, odată admise în tabelul definitiv, creanțele nu mai suportă modificări, intrând sub autoritatea lucrului judecat, motiv pentru care manifestă un comportament juridic independent de soarta celorlalte creanțe care vor putea fi admise în tabelul suplimentar de creanțe.

Deși seducătoare și chiar convingătoare această susținere, totuși dispozițiile art. 49 alin. (1) prima teză din Legea nr. 85/2014 referitoare la vot în cadrul adunării generale a creditorilor stabilesc imperativ: „Cu excepția cazurilor în care legea cere o majoritate specială, ședințele adunării creditorilor au loc în prezența titularilor de creanțe însumând cel puțin 30% din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot asupra averii debitorului, iar deciziile adunării creditorilor se adoptă cu votul favorabil manifestat expres al titularilor majorității, prin valoare, a creanțelor prezente cu drept de vot”.

Prin urmare, chiar dacă o creanță înscrisă în tabelul definitiv nu va mai suporta modificări în privința cuantumului, rangului și categoriei de creanță din care aparține⁹, în absența unei dispoziții exprese a legii, contractul de dare în plată nu se va putea încheia decât ulterior definitivării tabelului consolidat de creanțe, deoarece în componența adunării creditorilor chemată să decidă tocmai asupra oportunității încheierii acestui contract intră și creditorul deținător al creanței înscrisă în tabelul definitiv de creanțe, interesat de încheierea contractului de dare în plată.

3.2. Valabilitatea votului creditorului în adunarea creditorilor. În privința valabilității votului exprimat de creditorul înscris în tabelul definitiv consolidat de creanțe în cadrul adunării generale a creditorilor, acesta va fi un vot valabil exprimat, creditorului în cauză neaplicându-i-se prin analogie dispozițiile art. 51 alin. (5) din Legea nr. 85/2014 referitoare la conflictul de interese.

---

⁹ Sub rezerva aplicabilității dispozițiilor art. 113 din Legea nr. 85/2014.

În practica judiciară¹⁰ s-a decis că aspectul legat de obligația creditorului „de a se fi abținut de la vot, ca urmare a aplicării prin analogie a prevederilor art. 51 alin. (5) din Legea nr. 85/2014” în cadrul ședinței adunării creditorilor nu poate fi apreciat drept temeinic de judecătorul-sindic „câtă vreme Legea nr. 85/2014 reglementează conflictul de interese și instituie obligația abținerii de la vot în două situații, respectiv la art. 51 pct. 5 prin voturile exprimate în cadrul ședinței Comitetului creditorilor și la art. 138 alin. (5), respectiv în capitolul privind planul de reorganizare, iar normele juridice instituite de aceste texte sunt de strictă interpretare și nu pot fi extinse la alte situații decât cele prevăzute de lege, întrucât s-ar adăuga la lege”.

3.3. Inventarierea și evaluarea bunurilor proprietatea debitorului susceptibile de distribuie în contul creanțelor creditorilor. În temeiul art. 58 alin. (1) lit. o) și art. 64 lit. d) din Legea nr. 85/2014, operațiunea de inventariere a bunurilor din averea debitorului¹¹ este dată în competența practicianului în insolvență, prin întocmirea actului de inventar care descrie toate bunurile identificate ale debitorului. Accentul acordat de legiuitor asupra inventarierii bunurilor din averea debitorului în perioada imediat ulterioară deschiderii procedurii de insolvență, sub oricare dintre formele sale, se justifică prin însăși finalitatea acestei proceduri.

Stadiul inventarierii bunurilor debitorului este prezentat de practicianul în insolvență în cuprinsul raportului lunar pe care este obligat să îl întocmească, în baza art. 59 alin. (1) din Legea nr. 85/2014.

Pe măsura realizării operațiunii de inventariere a bunurilor debitorului, practicianul în insolvență va putea proceda la îndeplinirea procedurii de evaluare a acestora¹². Art. 61 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 85/2014 stabilește că „numirea și nivelul renumerației evaluatorului sunt supuse aprobării comitetului creditorilor în cazul în care acestea vor fi plătite din averea debitoarei sau se vor supune standardelor de cost stabilite de Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care se vor remunera din fondul de lichidare constituit potrivit prevederilor art. 39 alin. (4)”.

Este cert că toate bunurile debitorului afectate cauzelor de preferință prevăzute de Codul civil vor face obiect al rapoartelor de evaluare, art. 112 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 făcând vorbire în mod expres de „raportul de evaluare a garanțiilor”. În tabelul definitiv de creanțe, înscrierea creanțelor beneficiare ale unei cauze de preferință se face până la valoarea de piață a garanției stabilită prin evaluare, dispusă de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar, efectuată de un evaluator desemnat potrivit prevederilor art. 61.

---

¹⁰ Tribunalul București, secția a VII-a civilă, Sentința civilă nr. 177/21.01.2021, dosar nr. 12341/3/2020, <https://www.ilegis.ro/spete/spete/act/id/283550>.

¹¹ În acest sens, art. 101 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 stabilește că, în termen de 60 de zile de la data deschiderii procedurii de insolvență, administratorul judiciar este obligat să realizeze operațiunea de inventariere a bunurilor din averea debitorului. Lichidatorul judiciar va proceda la inventarierea bunurilor din averea debitoarei imediat ulterior intrării acestuia în faliment, în temeiul art. 151 și următoarele din Legea nr. 85/2014.

¹² A se vedea art. 61 și 62 din Legea nr. 85/2014.

Desigur, pentru celelalte bunuri ale debitorului, practicianul în insolvență va proceda la evaluarea acestora tot prin apelul la un evaluator, desemnat în condițiile art. 61 din Legea nr. 85/2014. Astfel, art. 154 alin. (3) ultima teză din Legea nr. 85/2014 stabilește posibilitatea lichidatorului judiciar de a angaja, în numele debitorului, cu acordul comitetului creditorilor, în vederea evaluării bunurilor din averea debitorului, un evaluator. Onorariul evaluatorului este stabilit în acest caz prin negociere liberă dintre lichidatorul judiciar și evaluator. În toate cazurile, evaluatorul desemnat trebuie să fie membru a Asociației Naționale a Evaluatorilor din România, iar evaluarea trebuie efectuată în conformitate cu standardele internaționale de evaluare.

Finalizarea rapoartelor de evaluare a bunurilor debitorului se impune a fi realizată de către practicianul în insolvență „până la data stabilită pentru depunerea tabelului definitiv al creanțelor”, conform art. 58 alin. (1) lit. p) coroborat cu art. 112 alin. (1) din Legea nr. 85/2014.

În situația în care, între momentul întocmirii raportului de evaluare a garanțiilor și până la data definitivării tabelului definitiv consolidat de creanțe se scurge o perioadă de timp relativ îndelungată, nu este exclus ca, în temeiul principiului maximizării gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor statuat de art. 4 pct. 1 din Legea nr. 85/2014, prin raportare la lichiditățile efective ale debitorului, atunci când creditorul este interesat în încheierea contractului de dare în plată, să procedeze el însuși la întocmirea unui nou raport de evaluare a garanțiilor de către un evaluator autorizat, pe cheltuiala proprie.

3.4. Lichidarea bunurilor din averea debitorului versus distribuirea bunurilor către creditori în contul creanței.

Art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014 se impune a fi analizat din perspectiva avantajelor și dezavantajelor oferite pentru părțile implicate¹³. Debitorul, precum și ceilalți creditori înscrși la masa credală, sunt interesați să obțină lichidități superioare pentru acoperirea cât mai mare a creanțelor prin vânzarea bunurilor; și creditorul garantat ar părea să aibă același interes, îndeosebi când valoarea bunului afectat garanției stabilită prin raportul de evaluare este mai mică decât valoarea creanței cu care figurează înscris în tabelul de creanțe, iar bunul afectat garanției nu prezintă interes în vederea achiziționării. Atingerea acestui deziderat comun se pliază pe dispozițiile vânzării prin negociere directă

---

¹³ În doctrină, s-a arătat că „stingerea în totalitate a creanței garantate deținute de creditorul ipotecar de rang I, chiar dacă valoarea bunurilor ce urmează a fi preluate de către acesta în contul datoriei nu acoperă creanța decât în proporție de aproximativ 47%; aceasta profită atât debitoarei – care „scapă” de o datorie de 1.964.360 euro prin darea în plată a unor active a căror valoare este cu mult mai mică (la data formulării cererii de dare în plata valoarea totală a patrimoniului debitoarei este de aproximativ 930.000 euro), dar și celui alt creditor garantat – care se vor putea îndestula fără concursul altor creditori garanțați din suma ce se va încasa din valorificarea activului aflat în garanția acesteia, respectiv cuptor pentru producția masei de sticlă, cu valoarea de piață actuală de 328.200 lei reprezentând 75% din valoarea de evaluare. A se vedea, A. Ș. Clopotari, *Jurisprudență inedită CITR (24): care sunt condițiile în care creditorii pot dobândi bunurile debitoarei?*, <https://www.juridice.ro/620405/jurisprudenta-inedita-citr-24-care-sunt-conditiile-in-care-creditorii-pot-dobandi-bunurile-debitoarei.html>, cu referire la Sentința civilă nr. 172/29.03.2016, Tribunalul Suceava, www.rolii.ro.

sau la licitație publică, cum este și cea prevăzută de Codul de procedură civilă, conform art. 156 alin. (2) din Legea nr. 85/2014.

Astfel, poate fi mai preferabil pentru un creditor lipsit de o creanță însoțită de o cauză de preferință să adjucece un bun prin participarea la mai multe licitații, cu scăderea prețului, în condițiile art. 769 Cod de procedură civilă pentru bunuri mobile și, respectiv, art. 846 Cod de procedură civilă pentru bunuri imobile, decât să accepte să devină proprietar prin plata directă a valorii stabilită prin raportul de evaluare¹⁴.

În plus, în condițiile Codului de procedură civilă, creditorul care își adjucece bunul în contul creanței sale nu este obligat să achite și creanțele tuturilor celorlalți creditori aflați pe ordinele de prioritate anterioare și a celor de pe aceeași ordine de prioritate, potrivit prevederilor art. 161 din Legea nr. 85/2014, nici cheltuielile de procedură și nici prețul stabilit în raportul de evaluare. Nu, dimpotrivă din prețul de adjucecare a bunului, stabilit la finalul licitației pornind de la prețul de evaluare, urmează să se plătească atât cheltuielile de procedură, cât și creanțele creditorilor cu creanțe aflate pe ordinele de prioritate anterioare și pe același ordin de prioritate.

Intenția legiuitorului prin intermediul art. 175 alin. (3) este pozitivă, dar în practică este mai preferabil pentru un creditor să adjucece un bun prin participarea la mai multe licitații, cu scăderea prețului, decât să accepte să devină proprietar prin plata directă a valorii stabilite prin raportul de evaluare, mai ales că legiuitorul admite în teza finală și că creditorul ar putea oferi un preț mai mare decât cel stabilit în raportul de evaluare.

Chiar dacă plata bunului se va face, cel puțin parțial, prin depunerea creanței, creditorul se găsește într-o situația ingrată: nu își încasează creanța; achită diferența în bani aferentă prețului bunului stabilită cel puțin la valoarea din raportul de evaluare; plătește creanțele creditorilor aflați pe ordinele de prioritate anterioare, precum și creanțele celor de pe aceeași ordine de prioritate, inclusiv cheltuielile de procedură; suportă riscul concursului altor propuneri făcută de alți creditori interesați de preluarea bunului în contul creanței. Dar, desigur, are avantajul de a fi încheiat contractul de dare în plată, devenind proprietar al bunului care face obiectul contractului.

În situația creditorului a cărui o creanță este însoțită de o cauză de preferință, nu există dezavantajul plății creditorilor aflați pe ordinele de prioritate anterioare, potrivit art. 159 din Legea nr. 85/2014, pentru simplu motiv că nu sunt creditori aflați pe ordine de prioritate anterioare.

3.5. Principiul maximizării averii debitorului. Obligația lichidatorului de efectuare a demersurilor de expunere pe piață a bunurilor debitorului și expunerea propriu-zisă pe piață a acestora, urmată de celelalte operațiuni specifice lichidării bunurilor (evaluarea bunurilor, stabilirea metodei de vânzare, întocmirea regulamentului de vânzare etc.), se impun a fi îndeplinite în orice procedură de faliment, în faza de lichidare.

---

¹⁴ Legiuitorul admite în teza finală și că creditorul ar putea oferi un preț mai mare decât cel stabilit în raportul de evaluare.

Se pune în acest context problema dacă anterior declanșării oricărei proceduri de distribuire a bunurilor debitorului în contul creanțelor deținute de creditori, indiferent dacă suntem în prezența unor bunuri afectate garanțiilor sau nu, sunt necesare asemenea demersuri ale lichidatorului judiciar.

În ceea ce ne privește, apreciem că în procedura falimentului, anterior distribuirii bunurilor debitorului către creditori în contul creanțelor pe care le dețin împotriva averii debitorului, lichidatorul judiciar nu va trebui să efectueze demersuri privind publicitatea vânzării bunurilor identificate în averea debitorului, întrucât darea în plată specială prevăzută de art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014 nu reprezintă o formă de vânzare.

Eficacitatea principiului maximizării gradului de valorificare a activelor debitorului este determinată în acest caz de interdicția de distribuire către creditori în contul creanțelor a bunurilor la un preț sub valoarea stabilită prin raportul de evaluare a bunurilor.

3.6. Obligațiile creditorului căruia i-a fost distribuit bunul în contul creanței. Așa după cum am arătat anterior, art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014 instituie în sarcina creditorului căruia i-au fost distribuite bunuri în contul creanței de a achita toate sumele ce ar fi fost datorate creditorilor aflați pe ordinele de prioritate anterioare, precum și celor de pe aceeași ordine de prioritate, potrivit prevederilor art. 159 și 161, în situația în care bunul ar fi fost vândut către un terț.

Fără a se face nicio distincție între caracterul mobil sau imobil al bunurilor distribuite în contul creanței, legiuitorul face vorbire în cuprinsul art. 175 alin. (3) de *distribuirea* bunurilor debitorului, cu trimitere directă la distribuirea sumelor realizate în urma lichidării în condițiile art. 159 și art. 161 din Legea insolvenței. Sunt incluse, în mod expres, și cheltuielile de procedură, aflate pe prim ordin de prioritate.

În practica judiciară¹⁵ s-a decis că, dacă prin hotărârea adunării creditorilor se stabilește în favoarea lichidatorului judiciar un onorariu în sumă fixă și un onorariu variabil, în procente raportate la fondurile obținute din valoarea bunurilor vândute și din recuperarea creanțelor, susținerea creditorului adjudecatar că onorariul variabil poate fi perceput doar raportat la valoarea bunurilor vândute și/sau din valoarea creanțelor recuperate și nu la operațiuni de dare în plată, în acest sens fiind și dispozițiile art. 120 alin. (4) din Statutul privind organizarea și exercitarea profesiei de practician în insolvență. Prin încheierea contractului de dare în plată a avut loc o valorificare a imobilului, dreptul de proprietate asupra acestui bun fiind transferat direct în patrimoniul creditorului cu titlu de plată parțială a creanței datorată. Împrejurarea că în urma acestei operațiuni nu au fost obținute lichidități care să fie ulterior distribuite în vederea stingerii creanței deținută de contestator nu schimbă natura actului de valorificare a bunului reprezentat de încheierea contractului de dare în plată. Cu privire la aplicarea art. 120 alin. (4) din Statutul UNPIR, judecătorul sindic reține că această normă legală reglementează modalitatea de colectare a procentului de 2% la fondul de lichidare și are în vedere situațiile particulare de colectare a acestui procent în situația preluării bunului

---

¹⁵ Tribunalul Specializat Cluj, Sentința nr. 1135/11.09.2020, Dosar nr. 358/1285/2016/a13, <https://sintact.ro/#/jurisprudence/534534565/1/incheiere-nr-1135-2020-din-11-sept-2020-tribunalul-comerci-al-cluj-contestare-raport-si-plan>.

supus garanției de către un creditor în contul creanței sale, fără ca prin aceasta să fie reglementată o exonerare a plății onorariului convenit practicianului în insolvență, fie el unul fix sau variabil”.

Având în vedere că art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014 face trimitere directă la art. 159 și art. 161, aplicabile în contextul distribuirii sumelor de bani obținute din valorificarea bunurilor debitorului, încheierea contractului de dare în plată în perioada de reorganizare nu obligă creditorul adjuccatar la plata cheltuielilor de procedură sau a creanțelor creditorilor aflați pe ordine de prioritate anterioare sau pe același ordin de prioritate cu acesta.

4. Procedura distribuirii bunurilor debitorului către creditori în contul creanțelor pe care le dețin împotriva averii debitorului. În mod nefericit, legiuitorul nu instituie procedura necesară de urmat în vederea preluării bunurilor debitorului de către creditori în contul creanței lor, motiv pentru care revine în responsabilitatea practicianului în insolvență stabilirea și implementarea acesteia. Forma autentică a contractului de dare în plată este necesară atunci când se transmite dreptul de proprietate asupra unui bun imobil în contul plății datorate, conform art. 885 alin. (2) și art. 1244 Cod civil.

În perioada de reorganizare, contractul de dare în plată este necesar să fie prevăzut în cuprinsul planului de reorganizare, în condițiile art. 133 alin. (5) lit. E) din Legea nr. 85/2014. Darea în plată a bunurilor debitorului către creditorii săi va putea fi efectuată doar cu condiția prealabilă a acordului scris al acestora cu privire la această modalitate de stingere a creanței lor.

Dacă dreptul de administrare al debitorului nu este ridicat, încheierea contractului va avea loc între administratorul special al debitoarei și creditorul respectiv și va fi vizat de administratorul judiciar. Dacă însă este ridicat dreptul de administrare al debitorului atunci contractul de dare în plată se va încheia între administratorul judiciar și creditor.

Consimțământul scris al creditorului este necesar la data votării planului de reorganizare în cadrul adunării creditorilor, sub condiția confirmării acestuia de către judecătorul-sindic.

În perioada de faliment, bunurile vor putea fi distribuite creditorilor în contul creanțelor deținute împotriva averii debitorului în următoarele condiții¹⁶:

– „creditorul către care se face distribuția propune în mod expres o astfel de modalitate de acoperire a creanței sale;

– creditorul către care se face distribuția achită toate sumele ce ar fi fost datorate creditorilor aflați pe o ordine superioară de prioritate, precum și, în mod corespunzător, celor de pe aceeași ordine de prioritate, potrivit prevederilor art. 159 și 161 din lege. Textul de lege clarifică regimul aplicabil acestor obligații, suma de bani ce trebuie achitată de către creditor fiind calculată ca și cum bunul ar fi fost vândut către un terț. În cazul în care se vor înregistra mai multe solicitări, bunul se va distribui creditorului care oferă prețul cel mai

---

¹⁶ R. Bufan, A. Deli-Diaconescu, F. Moțiu (coordonatori), *Tratat practic de insolvență*, Editura Hamangiu, 2014, p. 780.

mare, urmând ca suma deținută cu titlu de creanță să fie scăzută din prețul datorat, cu obligația de plată pentru creditorul – adjudecatar a creanțelor prioritare în rang și/sau a sumelor care li s-ar fi convenit creditorilor din aceeași categorie, dintr-o vânzare de la un terț.

– valoarea de achiziție a bunului este cel puțin egală cu valoarea stabilită prin raportul de evaluare

Dincolo de obligațiile lichidatorului judiciar referitoare la inventarierea și evaluarea bunurilor debitorului, acesta este obligat să convoace adunarea creditorilor având ca ordine de zi identificarea bunurilor debitorului care urmează a fi distribuite în contul creanțelor creditorilor, precum și aprobarea modalității de valorificare a bunurilor debitorului prin distribuirea acestora către creditorul care a făcut propunerea de preluare a bunului în contul creanței sale. În acest sens, având în vedere condiția referitoare la existența consimțământului creditorului de a primi o altă prestație decât cea datorată, și prin raportare la dispoziția expresă a art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, lichidatorul judiciar va avea ca punct de plecare chiar propunerea creditorului interesat.

În pofida faptului că, prin încheierea contractului de dare în plată se urmărește valorificarea bunurilor debitorului de către creditor, prin care are loc transmiterea dreptului de proprietate asupra acestor bunuri în patrimoniul creditorului cu titlu de plată parțială sau integrală a creanței datorate, totuși nu se impun a fi aplicate dispozițiile referitoare la întocmirea regulamentului de vânzare de către lichidatorul judiciar și aprobarea acestuia de către adunarea creditorilor. Aceasta deoarece acest regulament se întocmește doar în contextul lichidării bunurilor debitorului, conform art. 154 alin. (2) din Legea nr. 85/2014.

Convocarea adunării creditorilor se impune a fi publicată în Buletinul Procedurilor de Insolvență. În cadrul ședinței adunării creditorilor, creditorul interesat va putea vota în mod valabil, motiv pentru care se va găsi în situația de a-și aproba, prin vot favorabil, propria sa propunere.

Propunerea creditorului interesat și, eventual, și propunerile altor creditori, vor fi depuse la sediul lichidatorului judiciar, putând fi consultate de orice persoană interesată. Dacă sunt mai multe propuneri, bunul se va distribui celui care oferă cel mai mare preț, caz în care creanța respectivului creditor se va scădea din prețul datorat. În toate cazurile, prețul bunurilor distribuite creditorilor în contul creanțelor nu va fi mai mic decât valoarea stabilită prin raportul de evaluare.

Sunt aplicabile dispozițiile art. 91 din Legea nr. 85/2014, conform cărora „bunurile înstrăinate de administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, în exercițiul atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, sunt dobândite libere de orice sarcini, precum privilegiul, ipotecă, gajuri sau drepturi de retenție, sechestre, de orice fel, cu excepția măsurilor asigurătorii dispuse în procesul penal în vederea confiscării speciale și/sau confiscării extinse”.

Nu în ultimul rând, dispozițiile referitoare la garanția pentru evicțiune și pentru vicii ascunse, aplicabilă contractului de dare în plată conform art. 1492 alin. (2) Cod civil în dreptul comun, nu se aplică *mutatis mutandis* și contractului de dare în plată încheiat în cadrul procedurii de insolvență, datorită incompatibilității acestor dispoziții și principiilor procedurii de insolvență.

5. Concluzii. Reglementând darea în plată în art. 133 alin. (5) lt. E) sau distribuirea bunurilor către creditori în contul creanțelor deținute de aceștia împotriva averii debitoarei în art. 175 alin. (3), Legea nr. 85/2014 urmărește să propună debitorului și creditorilor o soluție remedială aptă de a da satisfacție intereselor lor.

Atunci când este asumată prin planul de reorganizare, darea în plată constituie un element care se poate dovedi determinant în formarea convingerii creditorilor cu privire la reușita reinsertiei debitorului în activitatea economică și la plata creanțelor lor, conform planului de reorganizare votat.

În perioada falimentului, preluarea bunurilor debitorului către creditori în contul creanțelor poate avea loc doar ulterior definitivării tabelului consolidat de creanțe și doar dacă sunt îndeplinite condițiile cerute de art. 175 alin. (3) din Legea nr. 85/2014.

